

Nurmijoen Taimentoimikunta
Sihteeri Juhani Mäkelä

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kuopio

21-05-2025

POSELY/_____

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kalatalousyksikkö
PI 2000
70101 KUOPIO

POIKKEAMISLUPAHAKEMUS

Hakemuksen sisältö

Nurmijoen taimentoimikunta hakee jatkoa poikkeamislupalta kalastuslain (379/2015) 57 § perusteella kalastusasetuksen 2 § mukaiseen **rasvaeväleikatun taimenen alamittaan** siten, että Nurmijoen reitillä välillä Jyrkäkoski-Koirakoski edellä mainitut kosket mukaan lukien alamitta olisi **40 cm**. Haemme lupaa ajalle 1.1.2026 – 31.12.2030.

Hakemuksen perustelut

Pohjois-Savon ELY-keskuksen 4.2.2016 myöntämän poikkeamislupan ja 5 vuoden jatkoluvan (Dnro POSELY/424/5716-2020) voimassaolo päättyy 31.12.2025. Nurmijoella taimenen virkistyskalastus perustuu säännöllisiin istutuksiin. Systemaattinen toiminta käynnistyi vuonna 1967, jolloin perustettiin taimentoimikunta. Toimikunta on yleishyödyllinen vesialueen osakaskuntien muodostama organisaatio ja sillä on kokonaisvastuu toiminnasta kuten istutuksista, lupien myynnistä ja valvonnasta. Valvontaa hoitavat myös osakaskuntien ja kalatalousalueen valvojat. Nurmijoen osakaskunnat ovat allekirjoittaneet tämän hakemuksen. Sonkajärven kunta on mukana toiminnassa edistämällä muun muassa laavujen, kotarakennusten ja parkkipaikkojen ylläpitoa.

Nurmijoen Taimentoimikunta istuttaa vuosittain eväleikattuja noin 40 cm mittaisia taimenia saatavuudesta riippuen 300-1000 kg. Eväleikattuja taimenen poikasia ja myös n. 40 cm kokoisia istutetaan velvoiteistutuksina. Vuosittain myydään 350-600 kalastuslupaa, niistä huomattava osa on kausilupia. Jokireitti on ollut alueen merkittävin koskikalastuskohde lähes 60 vuoden ajan. Kalastajia käy eri puolilta Suomea sekä myös ulkomailta. Kohde toimii Sonkajärven kunnan ja Ylä-Savon matkailun yhtenä vetovoimatekijänä.

Nurmijoen reitti on voimataloudellisen säännöstelyn piirissä. Juoksutusmuutosten takia koskissa esiintyy talvisin hyhyde- ja jäätymisongelmia, jotka vaikeuttavat mahdollista syyskutuisten kalojen lisääntymistä. Nousuesteen eli säännöstelypadon takia vaelluskalat eivät toistaiseksi pääse Nurmijoesta nousemaan syönnösalueelleen yläpuolisiin järviin. Poikaskoossa Nurmijokeen istutetut taimenet eivät siten kasva vaellustaimenen tavoin eivätkä saavuta asetuksen edellyttämää 50 cm vähimmäismittaa. Nykyisen kaltaisessa tilanteessa ei Nurmijoella ole merkitystä Vuoksen vesistön luonnonvaraisen taimenkannan ylläpitämisessä eikä geeniperimän säilyttämisessä. Edellä todettujen seikkojen vuoksi Nurmijoen tarkoituksenmukaisin kalataloudellinen käyttö toteutuu parhaiten järjestämällä mahdollisuus erittäin suosittuun taimenen virkistyskalastukseen lähes 60-vuotisen perinteen mukaisesti.

Taimenten kasvattaminen laitoksissa nykyisen asetuksen mukaiseen 50 cm kokoon ei ole taloudellisesti kannattavaa. Monet kasvattajat ovat siirtyneet kirjoloheen. Se on vaikeuttanut kalojen saatavuutta. Vuosina 2022 - 24 saimme hankittua keskimäärin 450 kg vuosittain pyyntikokoisia taimenia. Vuonna 2025 on kaloja tulossa mm. Savon Taimen Oy:ltä Pankakoskelta. Toivomme, että saamme päätöksenne toukokuun alkupuolella, jotta voimme suunnitella keväällä alkavaa ja vuoden 2026 huhtikuun loppuun kestävä kalastuskautta.

Sonkajärvellä 20 päivänä maaliskuuta 2025

Juhani Ruotsalainen
Puheenjohtaja

Juhani Mäkelä
Sihteeri

HUTTULAN OSAKASKUNTA

KAARAKKALAN OSAKASKUNTA

KÄÄRIÄNSAAREN OSAKASKUNTA

MUURAIJÄRVEN OSAKASKUNTA

JYRKÄN OSAKASKUNTA

RUTAKON OSAKASKUNTA

LIITE

Nilsin reitin kalatalousalueen kanta poikkeamislupahakemukseemme.